

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 grudnia 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie art. 108 § 1 w związku z art. 107 § 1, la § 2 pkt 2 i 4 i art. 115 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325), art. 31 i art. 32 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020r, poz. 266 ze zm.) przeniósł na P. K. (1) odpowiedzialność za zobowiązania płatnika P.P.H.U. (...) spółka cywilna w R. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za zatrudnionych pracowników wraz z odsetkami za zwłokę w łącznej kwocie 24.402,53 zł, w tym:

1) na ubezpieczenia społeczne

- w kwocie 16.105,01 zł - z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe za okres od 12.2014 r. do 10.2015 r. ;

- w kwocie 7.264,00 zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 30 grudnia 2020 r.;

2) na ubezpieczenia społeczne:

- w kwocie 555,98 zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres 11.2015 r.;

- w kwocie 224,00 zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 30 grudnia 2020r.;

3) Na ubezpieczenie zdrowotne:

- w kwocie 135,91 zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres 11.2015 r.;

- w kwocie 55,00 zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 30 grudnia 2020 r.;

4) Na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych:

- w kwocie 44,63 zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres 11.2015;

- w kwocie 18,00 zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 30 grudnia 2020 r.

W przypadku niedotrzymania terminu płatności wobec należności wymienionych w sentencji decyzji będą naliczane dalsze odsetki za zwłokę począwszy od następnego dnia po dniu wydania decyzji.

Po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji, wyżej wymienione zobowiązania staną się natychmiast wymagalne i w przypadku braku dobrowolnej zapłaty, zostaną skierowane na drogę przymusowego dochodzenia w trybie przepisów ustawy z 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1427).

W uzasadnieniu wskazano, że zgodnie z brzmieniem art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych P.P.H.U. (...) spółka cywilna jako płatnik składek, zobowiązana była do obliczania, rozliczania oraz opłacania w terminach określonych ustawą, należnych składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za każdy miesiąc kalendarzowy. Niedopełnienie tego obowiązku spowodowało powstanie na koncie ww. spółki zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek za zatrudnionych pracowników.

W związku z zaewidencjonowanym zadłużeniem na koncie rozliczeniowym P.P.H.U. (...) spółka cywilna Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. wszczął z urzędu postępowanie w sprawie przeniesienia odpowiedzialności na wnioskodawcę jako byłego współnika ww. spółki.

(decyzja k. 23 – 25 akt ZUS)

Od powyższej decyzji P. K. (1) reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika odwołał się w dniu 11 lutego 2021 r. i wniósł o jej uchylenie oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Skarżący podniósł, że postanowieniem z dnia 17 września 2020 r. wydanym w sprawie o sygn. akt XIV GUp 132/15 Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi XIV Wydział Gospodarczy ds. Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych umorzył w całości zobowiązania P. K. (1) prowadzącego działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe (...) R. T., (...) spółka cywilna w R., powstałe przed ogłoszeniem upadłości w dniu 30 listopada 2015 r. i niezaspokojone w toku postępowania upadłościowego, za wyjątkiem zobowiązań wskazanych w art. 369 ust. 3 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze w brzmieniu obowiązującym w dacie złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. W punkcie 2 ww. postanowienia Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi stwierdził zakończenie postępowania upadłościowego P. K. (1) prowadzącego działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe (...) R. T., (...) spółka cywilna w R., obejmującego likwidację majątku upadłego.

Według odwołującego zgodnie z przepisem art. 369 ust. 3 p.u.n. nie podlegają „umorzeniu należności alimentacyjne, renty z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci, wierzytelności ze stosunku pracy oraz składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe pracowników. Wyliczenie w ust. 3 kategorii wierzytelności nie podlegających umorzeniu ma charakter wyjątku od zasady, nie może być zatem rozszerzone w drodze wykładni. Organ rentowy zaś zaskarżoną decyzją przeniósł na odwołującego także odpowiedzialność za zobowiązania płatnika PPHU (...) R. T., (...) spółka cywilna z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za zatrudnionych pracowników. Tymczasem przepis art. 369 ust. 3 p.u.n. stanowi wyłącznie o braku możliwości umorzenia zobowiązań z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) pracowników.

(odwołanie k. 2 – 2 verte)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wywodząc jak w uzasadnieniu decyzji. Dodatkowo ZUS wskazał, że na koncie spółki figuruje zadłużenia za 11.2015 r. Składki za ten okres stały się wymagalne dopiero 12.2015 r.

(odpowiedź na odwołanie k. 8 – 9 verte)

Na terminie rozprawy bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku z dnia 6 grudnia 2021 r. strony podtrzymały swoje stanowisko w sprawie.

(e – protokół oświadczenie pełnomocnika wnioskodawcy 00:00:25, oświadczenie pełnomocnika ZUS 00:00:25)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

W 1997 r. wnioskodawca P. K. (1) i R. T. zawarli umowę spółki cywilnej pod nazwą P.P.H.U. (...). Siedzibą spółki był lokal przy ul. (...) w R..

(bezsporne)

P.P.H.U. (...), (...) spółka cywilna zgłosiła w rejestrze REGON rozpoczęcie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w ramach spółki cywilnej od dnia 3.04.1997 r.

(bezsporne)

Z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej wspólnicy P.P.H.U. (...) spółki cywilnej w R. R. T. i P. K. (1) dokonali zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych, ubezpieczenia zdrowotnego jako płatnicy składek.

(bezsporne)

P.P.H.U. (...) spółka cywilna jako płatnik składek, zobowiązana była do obliczania, rozliczania oraz opłacania w terminach określonych ustawą, należnych składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za każdy miesiąc kalendarzowy.

(bezsporne)

Postanowieniem z dnia 30.11.2015 r. o sygn. akt XIV GU 342/15 Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, Sąd Gospodarczy XIV Wydział Gospodarczy dla spraw Upadłościowych i Naprawczych ogłosił upadłość przedsiębiorcy P. K. (1) wspólnika P.P.H.U. (...) spółka cywilna w R., obejmującą likwidację majątku upadłego.

(bezsporne)

Decyzją z dnia 23 grudnia 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, że P. K. (1) jako wspólnik PPHU (...) R. T., (...) spółki cywilnej w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w R. ponosi odpowiedzialność całym swoim majątkiem za zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek za zatrudnionych w spółce pracowników, tj. składek na ubezpieczenie społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres 11.2014 r. do 11.2015 r. w łącznej kwocie 25.743,47 zł oraz odsetek za zwłokę liczonych na 23 grudnia 2019 r. w kwocie 9.543,00 zł.

(decyzja w aktach ZUS)

Sąd Okręgowy w Łodzi postanowieniem z dnia 29 września 2020 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 512/20 na skutek odwołania P. K. (1), stwierdził w punkcie 1, że decyzja ZUS z dnia 23 grudnia 2019 r. została wydana z rażącym naruszeniem przepisów o postępowaniu przed organem rentowym i na podstawie art. 477¹⁴ § 2¹ k.p.c, w punkcie 2 uchylił zaskarżoną decyzję i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w Ł..

(postanowienie Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 29 września 2020 r. k. 1 – 2 akt ZUS)

Prawomocnym postanowieniem z dnia 17.09.2020 r., sygn. akt XIV GU¹⁵ 132/15 Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi, XIV Wydział Gospodarczy dla spraw Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych w punkcie 1 umorzył w całości zobowiązania P. K. (1) prowadzącego działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe (...) R. T., P. K. (1) w R. powstałe przed ogłoszeniem upadłości i niezaspokojone w toku postępowania upadłościowego, za wyjątkiem zobowiązań wskazanych w art. 369 ust. 3 ustawy z dnia 28.02.2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze w brzmieniu obowiązującym w dacie złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. W punkcie 2 stwierdził zakończenie postępowania upadłościowego P. K. (1), PESEL (...), NIP (...), prowadzącego działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe (...) R. T., (...) spółka cywilna w R., obejmującego likwidację majątku upadłego.

(obwieszczenie k. 3 akt ZUS)

Spółka cywilna Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe (...) R. T., P. K. (1) w R. nie opłaciła należnych składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za miesiące 12.2014 r. do 11.2015 r. Niedopełnienie tego obowiązku spowodowało powstanie

na koncie rozliczeniowym płatnika w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych zadłużenie w łącznej kwocie 24.402,53 zł, w tym:

1) na ubezpieczenia społeczne

- w kwocie 16.105,01 zł - z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe za okres od 12.2014 r. do 10.2015 r. ;

- w kwocie 7.264,00 zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 30 grudnia 2020 r.;

2) na ubezpieczenia społeczne:

- w kwocie 555,98 zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres 11.2015 r.;

- w kwocie 224,00 zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 30 grudnia 2020r.;

3) Na ubezpieczenie zdrowotne:

- w kwocie 135,91 zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres 11.2015 r.;

- w kwocie 55,00 zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 30 grudnia 2020 r.;

4) Na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych:

- w kwocie 44,63 zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres 11.2015;

- w kwocie 18,00 zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 30 grudnia 2020 r.

(stan należności dla płatnika k. 5 – 7, k. 15 - 21 akt ZUS)

Zawiadomieniem z dnia 11 grudnia 2020 r. ubezpieczony został poinformowany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie przeniesienia odpowiedzialności za zobowiązania spółki cywilnej Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe (...) R. T., P. K. (1) w R. oraz o przysługującym mu prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania.

(zawiadomienie wraz ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru k. 9 –10 akt ZUS)

Zawiadomieniem z dnia 15 grudnia 2020 r. organ rentowy poinformował wnioskodawcę o zakończeniu postępowania prowadzonego w powyższej sprawie oraz o przysługującym mu prawie wypowiedzenia się w zakresie zebranych dowodów i materiałów.

(zawiadomienie wraz ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru k. 12 –13 akt ZUS)

Zaskarżoną decyzją z dnia 30 grudnia 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. przeniósł na P. K. (1) odpowiedzialność za zobowiązania płatnika P.P.H.U. (...) spółka cywilna w R. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za zatrudnionych pracowników wraz z odsetkami za zwłokę w łącznej kwocie 24.402,53 zł, w tym:

1) na ubezpieczenia społeczne

- w kwocie 16.105,01 zł - z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe za okres od 12.2014 r. do 10.2015 r. ;

- w kwocie 7.264,00 zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 30 grudnia 2020 r.;

2) na ubezpieczenia społeczne:

- w kwocie 555,98 zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres 11.2015 r.;
- w kwocie 224,00 zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 30 grudnia 2020r.;

3) Na ubezpieczenie zdrowotne:

- w kwocie 135,91 zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres 11.2015 r.;
- w kwocie 55,00 zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 30 grudnia 2020 r.;

4) Na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych:

- w kwocie 44,63 zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres 11.2015;
- w kwocie 18,00 zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 30 grudnia 2020 r.

W przypadku niedotrzymania terminu płatności wobec należności wymienionych w sentencji decyzji będą naliczane dalsze odsetki za zwłokę począwszy od następnego dnia po dniu wydania decyzji.

Po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji, wyżej wymienione zobowiązania staną się natychmiast wymagalne i w przypadku braku dobrowolnej zapłaty, zostaną skierowane na drogę przymusowego dochodzenia w trybie przepisów ustawy z 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1427).

(decyzja k. 23 – 25 akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności o dokumenty zawarte w załączonych do akt sprawy aktach ZUS.

Należy w tym miejscu podkreślić z całą stanowczością, iż powyższy stan faktyczny był między stronami – w zakresie koniecznym dla rozstrzygnięcia sprawy – w całości bezsporny, natomiast strony wywodziły z niego odmienne skutki prawne, ta zaś kwestia należy do oceny prawnej zebranego w sprawie materiału dowodowego, czego Sąd dokona poniżej w ramach rozważań prawnych.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych, odwołanie P. K. (1) nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 860 § 1 kc przez umowę spółki wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego przez działanie w sposób oznaczony, w szczególności przez wniesienie wkładów.

Zgodnie z treścią art. 861 § 1. kc wkład wspólnika może polegać na wniesieniu do spółki własności lub innych praw albo na świadczeniu usług.

§ 2. Domniemywa się, że wkłady wspólników mają jednakową wartość.

Stosownie do art. 865 § 1. kc każdy wspólnik jest uprawniony i zobowiązany do prowadzenia spraw spółki.

§ 2. Każdy wspólnik może bez uprzedniej uchwały wspólników prowadzić sprawy, które nie przekraczają zakresu zwykłych czynności spółki. Jeżeli jednak przed zakończeniem takiej sprawy chociażby jeden z pozostałych wspólników sprzeciwi się jej prowadzeniu, potrzebna jest uchwała wspólników.

§ 3. Każdy wspólnik może bez uprzedniej uchwały wspólników wykonać czynność nagłą, której zaniechanie mogłoby narazić spółkę na niepowetowane straty.

W odróżnieniu od spółek prawa handlowego spółka cywilna nie posiada osobowości prawnej, nie stanowi jednostki organizacyjnej posiadającej podmiotowość prawną jak spółki osobowe, lecz jest konstrukcją regulowaną przez prawo zobowiązań (art. 860-875 Kodeksu cywilnego). Nie stanowi więc samodzielnego podmiotu prawa, podmiotami prawa pozostają wspólnicy spółki cywilnej. W związku z tym, spółka cywilna nie ma własnego mienia - nabywane prawa i zaciągane zobowiązania wchodzą do wspólnego majątku wspólników, stanowiącego ich współwłasność (czy, będąc precyzyjnym, wspólność) łączną. Także wspólnicy, nie spółka, prowadzą ewentualne przedsiębiorstwo, które podlega rejestracji w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. To wspólnicy są przedsiębiorcami i to oni mają firmę (oznaczenia indywidualizujące przedsiębiorcę). Spółka cywilna nie może mieć firmy.

Zawierając umowę, wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego, w sposób oznaczony, w szczególności poprzez wniesienie wkładu, przy czym nie musi to być działalność zarobkowa.

Przepis art. 864 k.c. określa zasadę solidarnej odpowiedzialności wspólników za zobowiązania spółki. Zasada solidarnej odpowiedzialności stanowi konsekwencję z jednej strony wspólności celu i interesów wspólników połączonych stosunkiem prawnym spółki oraz z drugiej strony - braku podmiotowości prawnej spółki cywilnej.

Pojęcie "zobowiązania spółki" stanowi pewne uproszczenie i obejmuje te wszystkie zobowiązania, których podmiotami są łącznie wszyscy wspólnicy i które powstały po ich stronie na skutek tego, że są wspólnikami spółki cywilnej. Są to więc zobowiązania powstałe w zakresie czy w związku z działalnością wspólników w ramach spółki, a więc podejmowaną dla osiągnięcia wspólnego celu. Mogą to być zobowiązania wynikające z czynności prawnych, w których stroną są wszyscy wspólnicy, niezależnie od tego, czy czynności prawnej dokonali wszyscy wspólnicy łącznie czy też jeden bądź niektórzy z nich w ramach prawa do reprezentowania spółki. Do zobowiązań spółki należy również zaliczyć takie, które powstają po stronie wspólników na mocy regulacji publicznoprawnych (z tytułu podatków czy ubezpieczenia społecznego); tak J. G. (w:) G. B., Komentarz, t. II, 2006, s. 689; J. J. (w:) E. G., Komentarz, 2006, s. (...); B. Ł. (w:) Komentarz, t. II, 1972, s. (...); K. P. (w:) K. P., Komentarz, t. II, 2004, s. 564; na temat rodzajów zobowiązań spółki cywilnej zob. także A. H., Spółka..., s. 376 i n. Zasada solidarnej odpowiedzialności wspólników ma przy tym zastosowanie, o ile przepisy szczególne, dotyczące danego rodzaju zobowiązań, nie stanowią inaczej. (vide Komentarz do art. 860 kc, Andrzej Kidyba, Katarzyna Kopaczyńska – Pieczeniak, stan prawny 01.08.2010 r., opubl. LEX)

W niniejszym postępowaniu kwestią bezsporną jest, że odwołujący się P. K. (1) i R. T. od 1997 r. prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U z 2021 r., poz. 423), obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym, wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Na mocy art. 13 pkt 4 powyższej ustawy osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1285) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Zgodnie z art. 81 ust. 2 tej ustawy podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 75% przeciętnego wynagrodzenia. Składka w nowej wysokości obowiązywała od trzeciego miesiąca następnego kwartału.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne jest miesięczna i niepodzielna. (art. 79 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych)

Osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą są obowiązane, bez uprzedniego wezwania, opłacić składki na ubezpieczenie zdrowotne za każdy miesiąc kalendarzowy w trybie i na zasadach oraz w terminie przewidzianym dla składek na ubezpieczenie społeczne. (art. 87 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych)

Zgodnie z treścią art. 104 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r., poz. 1100) obowiązkowe składki na Fundusz Pracy opłacają pracodawcy.

W myśl art. 107 ust. 1 przytoczonej ustawy składki na Fundusz Pracy opłaca się za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne.

Zgodnie z treścią art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio między innymi oraz art. 115 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.

Według art. 32 ustawy systemowej do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Według art. 115 § 1 Ustawy ordynacja podatkowa z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz. U z 2021 r., poz. 1540) wspólnik spółki cywilnej, jawnej, partnerskiej oraz komplementariusz spółki komandytowej albo komandytowo-akcyjnej odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i z pozostałymi wspólnikami za zaległości podatkowe spółki.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się również do odpowiedzialności byłego wspólnika za zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie, gdy był on wspólnikiem, oraz zaległości wymienione w art. 52 oraz art. 52a powstałe w czasie, gdy był on wspólnikiem. Za zobowiązania podatkowe powstałe na podstawie odrębnych przepisów po rozwiązaniu spółki, za zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał po rozwiązaniu spółki, oraz za zaległości wymienione w art. 52 oraz art. 52a powstałe po rozwiązaniu spółki, odpowiadają osoby będące wspólnikami w momencie rozwiązania spółki.

§ 4. Orzeczenie o odpowiedzialności, o której mowa w § 1, nie wymaga uprzedniego wydania decyzji w sprawach, o których mowa w art. 108 § 2 pkt 2, a rozstrzygnięcie w tych sprawach następuje w decyzji orzekającej o odpowiedzialności.

§ 5. Przepis § 4 stosuje się również w przypadku rozwiązania spółki.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że P. K. (2) i R. T. z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej w ramach spółki cywilnej P. P.H.U (...) w R. jako pracodawcy – płatnicy składek zatrudniający pracowników obowiązani byli z mocy prawa do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i FGŚP.

Zgodnie z treścią art. 16 ust. 1 pkt. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. składki na ubezpieczenia emerytalne: pracowników finansują z własnych środków, w równych częściach, ubezpieczeni i płatnicy składek.

W myśl art. 17 ust. 1. ustawy systemowej składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz chorobowe za ubezpieczonych, o których mowa w art. 16 ust. 1-3, 5, 6 i 9-12, obliczają, rozliczają i przekazują co miesiąc do Zakładu w całości płatnicy składek.

2. Płatnicy składek, o których mowa w ust. 1, obliczają części składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe finansowane przez ubezpieczonych i po potrąceniu ich ze środków ubezpieczonych przekazują do Zakładu.

Według art. 47 ust. 1 cytowanej ustawy płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, nie później niż:

- do 5 dnia następnego miesiąca - dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- do 15 dnia następnego miesiąca - dla płatników składek posiadających osobowość prawną;
- do 20 dnia następnego miesiąca - dla pozostałych płatników składek.

Ust. 3 stanowi, że płatnik składek jest obowiązany złożyć, z zastrzeżeniem ust. 3a, deklarację rozliczeniową korygującą w formie nowego dokumentu zawierającego wszystkie prawidłowe dane określone w art. 46 ust. 4 w każdym przypadku, o którym mowa w art. 41 ust. 6, łącznie z raportem miesięcznym korygującym, z zastrzeżeniem art. 48d.

Podkreślić trzeba, że na gruncie niniejszej sprawy w pierwszej kolejności należy odnieść się do podniesionego przez stronę odwołującą zarzutu przedawnienia części należności składkowych.

W myśl art. 118 § 1 Ordynacji podatkowej nie można wydać decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej, jeżeli od końca roku kalendarzowego, w którym powstała zaległość podatkowa, upłynęło 5 lat, a w przypadku, o którym mowa:

- 1) w art. 117b § 1 - jeżeli od końca roku kalendarzowego, w którym miała miejsce dostawa towarów, upłynęły 3 lata;
- 2) w art. 117c - jeżeli od końca roku kalendarzowego, w którym upływa 6-miesięczny okres od dnia zarejestrowania podatnika jako podatnika VAT czynnego, upłynęły 3 lata.

Przepis art. 118 § 1 Ordynacji podatkowej ustanawia granice czasowe możliwości wydania decyzji o odpowiedzialności współnika oraz przedawnienia zobowiązania powstałego na skutek wydania takiej decyzji.

W świetle zaś art. 24 ust. 5d ustawy systemowej przedawnienie należności z tytułu składek wynikających z decyzji o odpowiedzialności osoby trzeciej lub następcy prawnego następuje po upływie pięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym decyzja została wydana.

Termin przedawnienia wskazany w art. 24 ust. 5d ustawy systemowej odnosi się wyłącznie do egzekucji zobowiązania wynikającego z decyzji organu rentowego o odpowiedzialności osoby trzeciej za zaległości składkowe. Jest on natomiast obojętny dla wydania tej decyzji.

Odrębną natomiast kwestią jest upływ czasu od powstania zaległości spółki, który uniemożliwia wydanie przez ZUS decyzji o przeniesieniu odpowiedzialności na współnika. Organ rentowy musi bowiem zachować termin 5 lat licząc od końca roku, w którym powstała zaległość. Tyle też wynosi termin przedawnienia należności wynikających z tej decyzji, liczone od końca roku kalendarzowego, w którym decyzja została wydana.

W realiach przedmiotowej sprawy najstarsza zaległość składkowa tj. dotycząca 12.2014 r stała się wymagalna (powstała) w styczniu 2015 r - zatem 5 -letni termin do wydania decyzji w zakresie przeniesienia odpowiedzialności

za tę zaległość upływał od końca roku kalendarzowego 2015 - czyli kończy się 31.12.2020 r. (art. 112 k.c. w zw. z art. 165 § 1 k.p.c.).

Analogicznie także w zakresie każdej kolejnej należności składkowej, tj. za miesiące 01,02,03,04 2015 r itd. należy stosować tożsamą zasadę liczenia terminu przedawnienia na wydanie decyzji o przeniesieniu odpowiedzialności.

W tym stanie rzeczy za organem rentowym wskazań należy, że zaskarżona decyzja o przeniesieniu odpowiedzialności na P. K. (1) została wydana z zachowaniem terminu ustawowego określonego w art. 118 § 1 Ordynacji podatkowej.

W ocenie Sądu zatem w toku przedmiotowego postępowania wykazane zostało, że spółka cywilna nie uiszczała należnych zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres od 12.2014 r. do 11.2015 r., na ubezpieczenie zdrowotne, FP i FGŚP za miesiąc 11.2015 r. (z wymagalnością przypadającą na miesiąc grudzień 2015 r.) Dokonane rozliczenie wykazało zadłużenie na łączną kwotę 24.402,53 zł.

Jak ustalono bezsprzecznie postanowieniem z 17.09.2020 r., sygn. akt XIV GUp 132/15 Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi, XIV Wydział Gospodarczy dla spraw Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych umorzył w całości **zobowiązania P. K. (1) powstałe przed ogłoszeniem upadłości i niezaspokojone w toku postępowania upadłościowego, za wyjątkiem zobowiązań wskazanych w art. 369 ust. 3 ustawy z dnia 28.02.2003 r. Prawo upadłościowe w brzmieniu obowiązującym w dacie złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości.**

Stosownie zaś do treści tego przepisu nie podlegają umorzeniu należności alimentacyjne, renty z tytułu odszkodowania za wywołane choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci, wierzytelności ze stosunku pracy oraz **składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe pracowników.**

Nie ulega zatem wątpliwości, że z literalnego brzmienia powyższego przepisu wynika, że na mocy orzeczenia Sądu nie uległy umorzeniu bez względu na datę ich powstania zobowiązania wnioskodawcy dotyczące składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe pracowników, co dotyczy spornego okresu od 12.2014 r. do 10.2015 r.

Odnośnie zaś składek za sporny miesiąc - 11.2015 r., to wbrew twierdzeniom wnioskodawcy nie stanowią one zobowiązań powstałych przed ogłoszeniem upadłości.

Powyższe zobowiązanie powstało dopiero po dacie ogłoszenia upadłości P. K. (1) jako przedsiębiorcy, tj. po dniu 30.11.2015 r. We wcześniejszej dacie bowiem składki za wskazany miesiąc nie były wymagalne a zatem wnioskodawca nie był zobligowany do ich uiszczenia, gdyż zaległości z tytułu składek za ten miesiąc jeszcze nie powstała.

Chwilą wymagalności składek jest bowiem dzień, w którym powinny one zostać opłacone do ZUS przez płatnika. Jak już zaś wcześniej wskazano zgodnie z art. 47 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki na ubezpieczenia społeczne za dany miesiąc, nie później niż do 15 dnia następnego miesiąca – w przypadku płatnika spółki cywilnej P. P.H.U (...) w R..

Zobowiązanie z tytułu składek za miesiąc listopad 2015 r. powstało, więc dopiero w następnym miesiącu, tj. grudniu 2015 r.

Należność ta następnie nie została przez płatnika zaspokojona w toku postępowania upadłościowego, gdyż na jego koncie rozliczeniowym w ZUS nadal figuruje zadłużenie z tego tytułu.

Wspólnicy odpowiadają za zobowiązania spółki cywilnej solidarnie i ich odpowiedzialność nie jest subsydiarna.

Oznacza to, że wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od każdego wspólnika z osobna, od kilku z nich bądź od wszystkich wspólników łącznie, a spełnienie świadczenia przez któregokolwiek z nich zwalnia pozostałych (A. K., Prawo handlowe, 2009, s. 232). Jednocześnie, dopóki całe zobowiązanie nie zostanie wypełnione, wszyscy

wspólnicy pozostają zobowiązani wobec wierzyciela (art. 366 k.c.). Wspólnicy odpowiadają przy tym bez ograniczeń, za całość zobowiązań spółki, zarówno całym majątkiem wspólnym, jak również każdy z nich odpowiada swoim majątkiem indywidualnym, nieobjętym wspólnością.

W przypadku zobowiązań, w których wierzycielem jest osoba trzecia wspólnicy odpowiadają solidarnie za zobowiązania, które powstały niezależnie od umowy spółki.

Dla orzeczenia odpowiedzialności wspólników i byłych wspólników spółki cywilnej za zaległości składkowe w oparciu o art. 115 o.p. w zw. z art. 31 u.s.u.s., nie ma znaczenia, kto ponosi winę za ich powstanie.

Orzekanie o odpowiedzialności wspólników spółki cywilnej nie jest oparte na zasadzie winy i dlatego nie ma znaczenia ustalanie przyczynienia się do powstania zaległości poszczególnych wspólników spółki.

Oznacza to, że za zaległości składkowe może ponosić odpowiedzialność nawet ten wspólnik, który w żaden sposób nie miał udziału w ich powstaniu lub o nich nie wiedział.

Takie stanowisko potwierdzają też wyroki sądów administracyjnych, dokonujących wykładni art. 115 ustawy Ordynacja podatkowa, że dla orzeczenia odpowiedzialności wspólników i byłych wspólników za zaległości podatkowe (tu składkowe) spółki osobowej, ustawodawca **nie przewidział żadnych szczególnych przesłanek poza faktem istnienia zaległości spółki i wyniknięcia tej zaległości z działalności spółki.**

Przy orzekaniu w sprawach o przeniesienie odpowiedzialności za zaległości spółki cywilnej na jej wspólników, nie ma natomiast znaczenia to, który wspólnik i w jakiej części przyczynił się do powstania zaległości (por. wyrok WSA w Warszawie z

16 czerwca 2004 r. (...) SA.447/03 i WSA w Szczecinie z 5 października 2011 r. I SA/SZ/337/11).

Mając powyższe na uwadze przyjąć należy, że wnioskodawca P. jako K. wspólnik spółki cywilnej odpowiada całym swoim majątkiem za zaległości z tytułu składek.tj. zobowiązania, których termin płatności upływał w okresie po ogłoszeniu upadłości bądź przed tą datą odnośnie składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe pracowników.

Mając na uwadze wskazane okoliczności Sąd w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

K.B.

z/ odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. wnioskodawcy przez PI